

FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:
Pe un an 8 fl. (6 coroane).
Pe o jumătate de an 1 fl. 50 cr. (8 coroane).
Pentru România 15 lei anual.
Abonamentele se fac la „Tipografia”, soc. pe acțiuni, Sibiu.

Apare în fiecare Duminecă

INSERATE
se primesc în biroul administrației (strada
Poplăcii nr. 15.) — Telefon nr. 14.
Un șir garmond prima dată 7 cr., a doua oară 6 cr.
a treia oară 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Lupta noastră.

Nu este Român, care se nu-și aducă aminte cu mare plăcere și bucurie despre însuflețirea, mișcările și luptele Românilor din Ardeal și Ungaria, în vremea de prin anii 1890 până la 1895.

În acest restimp s'au făcut cele mai însemnate fapte și lucrări naționale, precum întărirea organizației noastre, pretinderea drepturilor naționale și proteste împotriva încălcărilor acestora, făcute în conferențe și alte întruniri, alcătuirea *Replicei* prin tinerimea română, ducerea *Memorandului* la Viena, apoi procesele cele multe, ce ni-s'au făcut și în cari tot noi am eșit biruitori, deși am fost osândiți, pentru-că pe nedreptul ni-s'a dat osânda.

Toate aceste și alte fapte din timpul amintit au deșteptat mult în noi conștiința, simțul și mândria națională, ne-au întărit în credința, că trebuie să ni-se dea odată drepturi, prin cari națiunea noastră să fie scutită de lovituri și apăsări de tot felul și totodată ne-am făcut cunoscuți în lumea cultă, în toate părțile Europei, câștigându-ne mulți prieteni și apărători ai dreptei noastre cauze.

Au fost frumoase și înalțătoare acele lupte politice și mult folos ne-au adus ele. Causa românească a fost dusă cu mulți avântați pași înainte, spre ținta,

pentru ajungerea căreia lupăm, spre isbândă.

Tocmai însă pentru-că ele folositoare au fost cauzei, trebuie să le continuăm. După o pauză de aproape doi ani trebuie să mergem de nou pe cărările, pe cari am mers mai înainte; firul întrerupt al luptelor noastre politice trebuie să-l reluăm de nou.

Astăzi, ca ori-și-când mai tare ni-se cere să ne punem pe lucru, pe lupte politice. Vedem, că de câți-va ani încoace guvernul este tot mai aprig în prigonirea noastră; se dau ordinațiuni ministeriale, cari taie în drepturile noastre și ca Români și ca cetățeni; se fac legi prin cari ni-se calcă drepturile, ce le avem. Și toate aceste de dragul maghiarisării, în interesul și binele, nu al tuturor naționalităților, nu al patriei, ci numai al unui neam, al Maghiarilor!

Așa departe merg în privința aceasta stăpânitorii nostri, încât au făcut și pe *îndelung răbdătorii Sași* să protesteze împotriva noului pas volnic, împotriva maghiarisării comunelor. Sașii s'au pus pe lucru și frumoase isprăvuri fac!

Dacă însă Sașii protestează, cu atât mai multe cauze avem noi să protestăm. Noi am suferit și suferim multe prigoniri și lovituri din partea stăpânirii; ne este prigonit *partidul național*, fruntașii nostri; ne sânt prigonite *bisericele, școlăle* și alte așezăminte culturale; ni-se împune preste

tot locul *limba maghiară* și acum mai nou vreau prin lege să ne maghiarizeze și *numele strămoșești* ale satelor și orașelor noastre.

Împotriva tuturor acestor încălcări trebuie să ne ridicăm glasul. Trebuie să ținem *adunări* românești în toate părțile și în toate locurile, să ne sfătuim și să protestăm împotriva faptelor volnice ale stăpânitorilor nostri. Să le arătăm lor, să arătăm lumii, că nu ne lăsăm călcați pe cap și băgați în jug, ca vita, fără de-a protesta.

Fruntașii nostri cu durere pentru neam, atât de aici din Sibiu, cât și din alte părți, au făcut înțelegere, ca să puie la cale astfel de adunări.

Trebuie să protestăm, trebuie să ne pretindem drepturile, trebuie să facem tot, ce legile țării ne iartă, ca să punem odată stavilă încălcărilor și volnicilor, ce le fac guvernării de azi ai nostri.

Dar' ca adunările și protestele noastre să reușească trebuie să bîgăm bine de seamă ca să *dăm ascultare deplină numai fruntașilor conducători ai noștri*, numai de glasul lor să ascultăm, căci urmând lor vom fi feriți de greșeli, scutiți de lovituri și vom da de isbândă!

Ascultare și bună rânduială, unire și însuflețire: aceste să ne povățuiască în lucrarea noastră politică.

FOIȚA.

Fata isteată.

— Poveste. —

Într'un cătun de-alături a unui sat locuia un gospodar, care avea o fată atât de isteată și atât de păcălice, încât i-se dusesse vestea în toate părțile. Din pricina aceasta flăcăii de însurat nu se învoiau s'o pețescă și când le pomenia cineva de ea, fugeau măn-când pământul.

Odată să vorbesc trei flăcăi — știi tot de ceia mai buni de clanță — ca să meargă la fata aceasta, când vor afla că e numai singură acasă și s'o iee coala peste picior, cum să vor pricepe ei mai bine. Nu trecură multe zile și sosindu-le știre, că fata e numai singură acasă, flăcăii nu perd vremea și să și duc tustrei la fată. Ei în adevăr o aflară numai singură singurică.

— Bună ziua, fată mare, îi zise unul dintre ei.

— Bună să vă fie inima, flăcăilor! le răspunde fata.

— Ce? numai singură ești acasă?

— Numai singură acuma.

— Unde este tată-tău?

— Tata e dus în pădure să aducă lemne verzi pe uscate.

— Când vine acasă?

— De va ocoli, va veni curând; dar' de va veni de-adreptul, va s'ajunge mai târziu acasă.

— Dar' mamă-ta unde e dusă?

— Mama e dusă în vecini să coacă pâine mâncată.

— Apoi bunică-ta unde e?

— Bunica e dusă în sat să-și plângă împrumutele.

— D'apoi fratele tău unde-î?

— Fratele meu s'a dus la țîrg cu juguri vîndute.

Flăcăii își înholbau ochii unii la alții și dedeau din umeri, căci nici unul nu în-

țelese nimic din toate răspunsurile fetei. El lăsând rușinea la o parte au rugat-o că să le talmăcească răspunsurile ce le dase la întrebările puse. Fata a început a rîde de ei tot cu hohote, zicându-le: Of, cât de proști mai sînteți, ori-cât vă țineți de iscusiiți. Și dacă sînteți atât de budulani la cap, ascultați să vi-le talmăcesc: Tata e dus în pădure cu carul, care e făcut din lemne uscate să aducă pe el lemne verzi. De va ocoli, venind pe drum, are să sozească curând, car' de va da de-adreptul peste șanțuri și răzeare, are să zăbovească mult, căci se va poticni.

— Dar' de mamă-ta, bunică-ta și fratele-tău ce ni-ai spus? întrebă flăcăii.

Mama ceruse mai multe pâni împrumut, pe când n'avea pâine coaptă; și acum e dusă la cuptor să coacă pâinile ca să le poată înapoia, la aceia, dela cari le-a cerut.

Bunica e dusă la un mort să-î plângă, căci mănă-poimănă o să-î vină și ei rîndul să o plîngă alții; car' frate-meu ca om mo-

La temniță! Ca să nu treacă să rămână fără-ca vre-un Român să intre în temniță — scrie „Tribuna Poporului“ — tribunalul din Alba-Iulia a și inmanuat domnilor *Aurel Danciu*, proprietar și director de mine în Bucium; *Dr. Ioan David*, candidat de avocat; *Simeon Dandea*, proprietar; *George David*, student universitar; *Ioan Naicu*, proprietar în Bucium; *Virgil Todescu*, doctorand în medicină; *Nicolae Băieșan*, păroch în Bucium-Isbita; *Grigore Sima*, paroch în Cârpeniș, *Elena David și Sofia David*, din Munții-Apuseni, să intre în temnița ordinară pentru a-și face pedeapsa la care au fost osândiți pentru-că au întimpinat pe regretatul preot din Bucium-Șasa Băbușiu, când acesta eșise din temnița Clujului.

Procesul Tribunei. Marți, în 30 Nov. s'a pertractat al 26-lea proces al „Tribunei“ pentru articolul „*Mehadica*“. Autorul articolului, dl *T. V. Păcățianu* nu s'a înfățoșat. A fost de față însă al doilea acusat, dl *Victor Dressnandt*, ca proprietar-editor al ziarului. Pertractarea a durat până la 12 ore. Apărător a fost dl *Dr. Iuliu Maniu*, care a ținut un discurs de apărare minunat.

Acusatul Dressnandt a fost achitat cu unanimitate.

Pandolfi la București. Marele prieten al Românilor, marchisul italian *Pandolfi*, după-ce a pășit la mijloc ambasada italiană și austriacă din București, cu greu a fost lăsat să treacă în România. Deregătorii maghiari numără cu o volnicie mai mult între fa ptele lor.

În urma acestor încercări dl *Pandolfi* a sosit pe neașteptate la București, și astfel nu i-s'a făcut primirea plănuită, dar îndată-ce s'a lăsat vestea sosirii, mulți fruntași, senatori, deputați, profesori, studenți etc., s'au înfățoșat la hotel, să-l salute. A fost la dînsul și o delegațiunea (trimiși) a studenților de 30 de inși. Dl *Pandolfi* va sta mai multă vreme

în București, unde i-se va juca piesa teatrală: *Cel din urmă moștenitor*. Să scrie, că o frumoasă peană de aur e pregătită ca dar ilustrului oaspe și scriitor.

Prigonirea Sașilor. Alături cu Românii încep a fi prigoniți acum și Sașii. „Părintescul“ nostru guvern nu poate suferi purtarea bărbătească a Sașilor „verzi“ și i-a și luat la întă. Astfel se vestește, că organul Sașilor verzi *Kronstädter Zeitung* va avea în curând proces de presă. Fițiica guvernamentală *Kolozsvár* află anume, poate dela procurorul din Cluj, că pentru un articol mai nou publicat în *Kronstädter Zeitung* împotriva proiectului de maghiarisarea comunelor, procuratura din Cluj a pornit deja proces de presă.

Pe cât știm, acesta e primul cas, că unui ziar săsesc i-se face proces politic. Numai mai departe, că bine merge!

Deschiderea parlamentului român. Sâmbăta trecută s'a făcut la București deschiderea corpurilor legiuitoare române, prin mesagiu (vorbire) de tron, rostit de Regele Carol. În mesagiu Regele mulțumește trimișilor națiunii, deputaților și senatorilor, pentru manifestările ce le-a făcut poporul, când moștenitorul tronului a fost lovit de o crudă boală. Trecând apoi la politica din afară, amintește, că legăturile României sînt din cele mai bune și prietenești cu toate statele. Face amintire despre *visita, ce au făcut-o Regele și Regina în Budapesta* împăratului și Regelui nostru; apoi *visita principelui Bulgariei* făcută la curtea română, prin care s'au întărit și mai mult legăturile de prietenie dintre România și Bulgaria; să mai amintește *trimisul deosebit al Țarului* la Iași, apoi legăturile economice dintre România și Turcia. Amintindu-se după aceea frumoasele sărbări din Iași, să înșiră proiectele de lege, ce se vor subșterne camerei, asupra învățămîntului de mijloc, drumurilor, căile ferate, serviciul de mare, organizarea armatei, administrația, chestii agricole etc. Mesagiul să încheie cu urarea, ca lucrările corpurilor legiuitoare să fie vrednice și folositoare României. Zărele din București spun, că partea din vorbire, privitoare la *visita din Pesta*, a fost primită cu o adâncă tăcere, pe când ceea-ce amintește de salutul Țarului în Iași, ar fi

fost primită cu vii aprobări. Faptul acesta ar fi făcut mare impresiune și asupra ministrilor și asupra trimișilor țărilor străine, cari au fost de față.

Planul Ungurilor. În ce-și bat capul stăpânitorii noștri, mai bine și mai curat o spune marele ziar nemțesc „*Münchener neueste Nachrichten*“. Acest ziar în nrul dela 23 Noemvrie publică un însemnat prim-articol intitulat „*Ungaria și România*“. În vederea deschiderei camerelor române autorul arată legăturile dintre Români și Maghiari după *visita din Budapesta, înfierea sistemului de maghiarisare*, pune în o adăverată lumină stările din Ungaria, și zice că *Ungaria vrea să stîrpească naționalitatea română*, „ca după-ce se va desface de Austria proprie, și va trebui să-și mărească teritoriul, spre a deveni mare putere să nu aibă pedeci lăuntrice când vor să cuprindă, jumătate ori întreagă România, și să o alăture la coroana sfântului Ștefan“.

Numai să poată Dumnezeu!

Reforma administrației preocupă mereu pe guvernul unguresc. Vrea să aducă o astfel de administrație, care să asigure pe veci oblauirea partidului liberal. Reforma, ce se pregătește, va fi a treia dela 1867 încouace. La aceasta se lucrează fără întrerupere în ministerul de interne. Ministrul *Perczel* vrea să aibă toate proiectele gata și să le subștearnă deodată dietei. Proiectele nu sînt puține la număr. E vorba de legi deosebite despre orașe, — despre administrația comitatelor, a comunelor, procedura disciplinară, despre cheltuelile îngrijirii bolnavilor și despre regularea afacerii săracilor.

Dar' să nu creadă cineva, că reforma e isprăvită cu aceste proiecte. Mai are să urmeze încă o grămadă de proiecte ca reforma, visată de guvern, — și care fără îndoială va fi cea mai strașnică centralizație în mâinile guvernului — întinzându-se pe toate tărîmurile administrației să fie desăvîrșită.

E vorba, că la primăvară se va ține o mare anchetă (comisie), care să-și dea părerea despre proiectele lui *Perczel*. Nu se vor pute subșterne însă dietei decât cătră sfîrșitul sesiunii dietale de acum.

șter de juguri, e dus la tîrg cu niște juguri, ce le vînduse încă înainte de a fi gata. La tîrg are să-i întâlnească pe toți oamenii aceia, ca să le dea jugurile.

Flăcăii, după-ce au înghițit gălușca es prin curte de să sfătuesc, cu ce ar pute și ei păcăli pe fată. El să înțelege, ca să-i ceară de mîncare și ce le va pune înainte să svinte tot, ca astfel când vor sosi de pe drum ai casei rupți de foamă, să nu aibă ce să le dea de mîncare. Fata le trîntește iute o mămăigă caldă și le pune și un urloiu mare cu zară (lapte bătut) dinainte. Flăcăii să apucă de mîncare și mîncă și mîncă până svîntă și mămăliga și laptele din oală.

— Vai că flămîenzi am mai fost, fată mare, că n'am mai lăsat nimica în oală!

— Bine ați făcut, le răspunse ea, căci și așa era să arunc tot laptele în albia porcilor din pricină că se încase în oală vre-o trei șoareci.... *Ioan Ghidiu*, june în Deda.

Poesii populare.

Din Saravola.

Culese de *I. M.*

Cine e ginere 'n casă,
Nu-i nici slugă, nice gazdă
Numai rupere de oasă,
Nice slugă pe simbrie,
Nice gazdă pe moșie.

Mănec-te focul amar
Că te-am beut din păhar,
Și trag tot amărăciune
Și n'am la cineo spune,
C'am gândit că beau oțet
Ș'am beut amaru tot.

O măicuță-al meu noroc
'L-ai pus cu lemne la foc,
O măicuță-a mea ticneală
Ai pus-o cu lemne 'n pară.

Arde-ai lume tu cu foc
Că-n tine n'avui noroc,
Arde-ai lume tu cu pară
Că-n tine n'avui ticneală,
Străinu-'s, străin mă chiamă

Străinu-'s de bună-seamă,
De-aș avé Doamne pe cine
M'ar scoate din rău la bine,
Că mila străinului
Ca și umbra spinului
În postu Crăciunului,
Dar' mila dela părinți
E ca umbra nucului
În postu Sămpetrului.

Și-'s mîncat Doamne mîncat
Și-'s mîncat eu de străini
Ca iarba de boi bătrâni,
Și-'s mîncat Doamne mîncat
Și-'s mîncat eu de necăz
Ca iarba de pe islaz,
Și-'s mîncat Doamne de rele
Ca și iarba de vițele,
Și-'s mîncat Doamne de rău
Ca și iarba din părau,
Șede-'n apă putrezește
Nimărui nu-'i trebuiește.

Jele-'i maică cui i jele
Jele-'i și lui Dumnezeu,
Fecior tîner cum sînt eu

Mișcarea națională.

Manifestul studenților din Iași.

Am vestit, că tinerimea dela universitatea din București ține întruniri în orașele mai mari ale României, agitând pentru cauza națională. Urmând pildei lor, harnicii studenți universitari din a doua capitală a țerei, din Iași, au hotărât să ție și ei asemenea întruniri.

Comitetul național studențesc din Iași a răspândit următorul manifest:

Români!

Față cu situațiunea din ce în ce mai rea a celor trei milioane și mai bine de Români de peste munți și față cu spațiua ce din nenorocire pare-că domnește asupra noastră, a celor din regat, cu privire la soartea lor, studențimea universitară din Iași a hotărât ca, în înțelegere cu rectorul universității noastre și cu Liga locală, să pornească mișcare în țeară spre a propovedui un mai mare interes în fiecare cetățean din regat pentru soartea fraților de peste munți. Ea a ales un comitet compus din subscrișii, spre aducerea la îndeplinire a acestui scop.

Mijlocul cel mai nimerit prin care credem că vom putea atinge acest țel, ni s'a părut că este ținerea de întruniri publice în orașele principale ale acestei părți a țerei — precum colegii noștri din București au ținut asemenea întruniri în cealaltă parte — și în același timp îndemnul ca toți cetățenii să se înscrie la Liga pentru unitatea culturală a tuturor Românilor, spre a se alcătui astfel în chip terencic și statornic această instituție menită să unească în erget și simțiri pe Români de pretutindenea.

Aceste întruniri vor ave un caracter cu desăvârșire național — dorința noastră cea mai vie fiind excluderea absolută a ori-cărui preocupări de politică militantă, care ar ave tristul rezultat de a desbina în loc de a înfrăți, de a slăbi în loc de a întări pe Români și cauza lor cea mai sfântă.

Acestea fiind ideile generale după-care ne vom călăuzi în activitatea noastră, rugăm pe toți bunii Români să răspundă la apelul nostru în număr cât mai mare, pentru-ca manifestatiunea ce vom face-o pentru cauza românilor să fie vrednică de ea și să spulbere bârfelile dușmanilor cauzei noastre.

Iași, 10 Noemvrie 1897.

D. Cădere, I. Leatris, Octav Velciu, D. Mogoș, E. Horovanu, P. Răscanu, G. Drăgănescu și G. Teodorescu-Chirileanu.

Să petrec atâta rău,
Răule fără amară
Ducă-te pustia 'n țeară,
Că de mină te-ai legat
Și prea rău mai vătămat,
De-aș ști Doamne a scria
Să-mi scriu eu o cârticea
S'o trimit la Precesta,
Să vadă și Precesta
Cum petrec eu tinereta.
Cu mult dor, cu mult urt
Și cu lacrimi pe pământ,
Cu mult dor, cu mult năcaz
Și cu lacrimi pe obraz,
Pe obrazul meu cel alb
Merg lacrimile șireag,
Da la lacrimi nu-mi bag sama
Că le șterg eu cu năframa,
Ci bag sama la obraz
Că rămâne fript și ars
Că rabdă prea mult năcaz,
Cu mult dor, cu multă jală
Amar de zilele mele
Două-s bune, două-s rele.

Intrunirea din Piatra-Neamțului.

În urma manifestului studenților s'au și început șirul întrunirilor. După-cum aflăm, Dumineca trecută, în 28 Nov. c. s'a ținut o mare întrunire națională în orașul Piatra-Neamțului.

Din întrunire s'a trimis dlui Dr. Rațiu următoarea telegramă:

Piatra-Neamțului, 28 Nov. n.

Cetățenii pietreni întruniți pentru consfătuirea cu studenții Ieșeni asupra mijloacelor, prin care s'ar pute deștepta și întări conștiința națională, salută cu însuflețire pe necobosul luptător în cauza națională și privește cu încredere în reușita mișcării ce conduceți.

Președinte: Hălunğa.

Lupta Sașilor.

Proiectul de lege pentru maghiarissrea numelor de comune a pus în mișcare pe Sașii din întreagă țeara. După-ce au început Sașii din cercurile Sibiiu și Cristian, s'au ținut și se concheamă adunări de protestare în toate cercurile săsești. Dar' afară de aceste adunări, să fac și alți pași energici contra vătămătorului proiect de lege. O adevărată luptă se desfășoară, care trebuie să ne îndemne și pe noi la asemenea fapte de protestare.

Păștea Drului Lurtz în Brașov.

Dl Dr. Lurtz, un harnic fruntaș al Sașilor „verzi” din Brașov a făcut întrebare magistratului asupra pașilor, ce vrea să facă față cu noul atac.

Interelația a fost necontentit însoțită de sgomotoase aprobări ale Românilor și Sașilor. Lurtz a proclamat reunirea Sașilor și solidaritatea cu Români.

Primarul a răspuns, că în scurt va veni cu un proiect și că va face tot ce-i stă în putință.

În interpelarea sa Dr. Lurtz a propus protestări în toate comunele și comitatele, apoi adrese către dietă și un memorandum către M. Sa. Monarhul, pe care să-l predee o uriașă deputatiune.

„Trebuie să pășim — a zis dl Lurtz — înaintea Regelui și să-i reamintim trecutul gloriei al casei de Habsburg, strins legat cu viața orașelor noastre.

„Și dacă nu ne folosește deocamdată, cel puțin am făcut tot ce s'a putut face și copiii noștri nu ne vor pute imputa, că am jertfit fără sfat și fără fapte, trecutul de mărire al poporului nostru”.

Frunză verde ș'o lulea
Amar de viața mea,
Cine n'are noroc n'are
De când naște, până moare,
Pe cum nici eu n'am avut
De când maica m'o făcut,
Nici noroc eu n'oiu avea
Până capu-n sus 'mi-a sta
D'acuma până-i lumea.

D'auzi mândră, d'auzi dragă
Cum vorbesc oamenii 'n sat,
Că noi doi ne am lăsat,
Dar' mândra din graiu grăia:
Auzi bade, auzi dragă,
Noi atuncia ni-om lăsa
Când cineva s'o afla
De paiete-o număra,
Paiete de pe un car
Și iarba de p'un hotar,
Și frunzuța de p'un nuc
Și penele de p'un cuc,
Dar' nucu-i cu frunza rară
S'or strins cucii toți din țeară

O comună.

O comună săsească încă s'a pronunțat împotriva proiectului din vorbă. Marea comună Vallid în ședița sa din 24 Nov. a luat hotărâre protocolară, că prin proiect să calcă legea de naționalități și să vătămă autonomia bisericilor. Provoacă pe deputații sași să vorbească contra proiectului.

Consistorul săsesc.

Biserica săsească încă ră mișcă. Consistorul săsesc din Sibiiu a hotărât față cu noul proiect a face e remonstrație bine motivată către minister, arătând cum să atacă drepturile autonomiei bisericesti și școlare.

Adunarea de protestare din Sibiiu.

Adunarea Sașilor din Sibiiu și Cristian, vestită și de noi, s'a ținut Duminecă în sala dela „Gesellschaftshaus”, unde s'au ținut atâtea mari și frumoase adunări românești. Sala a fost plină, fiind la vre-o 300 de alegători. Români încă vre-o 15—20, din clasa inteligentă. Au fost de față și doi deputați dietali sași.

Președintele Bruckner deschizând adunarea, arată scopul ei, care e: a protesta împotriva proiectului pentru maghiarissarea comunelor. El arată, că scopul proiectului e a confiscă numele naționale ale comunelor nemaghiare, ceea-ce nu-i în interesul statului, ci în al unui neam, al Maghiarilor numai. De aceea recomandă spre primire proiectul de protest.

Deputații Schreiber și Dr. Schwicker cu vorba, ear' deputatul Meltz pe cale telegrafică declară, că primesc proiectul și-și vor face datoria. După aceste ia cuvântul preotul din Cristian Iosif Conerth, și ține o vorbire însuflețită împotriva maghiarisării, zice, că noul proiect trebuie cu totul respins și recomandă proiectul spre primire.

Vorbirile și declarațiile deputaților sași au fost adese întrerupte de vii aprobări și aplause.

În sfârșit purându-se la vot proiectul, să primește cu unanimitate, prin sculare. Români încă s'au ridicat. Președintele închide adunarea, spurându-și dorința, ca Sașii să țină întotdeauna la olaltă și încheie: Trăească patria! Trăească Împăratul și Regele!

Alte întruniri.

În toate cercurile săsești s'au conchemat adunări de protestare. Astfel la Brașov și Bistrița au fost adunări în săptămâna aceasta, la Cisnădie, Nocrich și Sighișoara, azi Duminecă, apoi la Orăștie etc.

Și cântă să se omoară,
Dar' în virful nucului
Cântă puii cucului,
Netezându-și penele
Ca mândra sprincenele,
Și tot mișcă din codiță
Ca mândra din rochiuță.

Bade de dragostea noastră
Ni-o crescut un măr în casă
Cu crengile pe fereastră,
Nu știu cine ce-o lătrat
Măru-n coastă s'o uscat
Și noi bade ne-am lăsat,
Nu știu cine ne-o mințit
Măru-n coastă s'o pălit
Și noi bade ne-am urt,
Dar' badea din graiu grăia:
Haida mândră de-mi arată
Unde ne iubiam odată,
Că de când ne-am despărțit
Dorul tău m'a 'mbătrânit.

Approape de răscoală.

În parlamentul Austriac.

În Austria luptele dintre Nemți și Slavi au ajuns până la cuțit. Ordinațiunile ministrului Badeni, privitoare la îndreptățirea limbei cehe au întărit atât de mult pe Nemții socialiști din opoziție, încât ei au hotărât să înceapă și să ducă o luptă contra guvernului și a majorității din parlament pe viață pe moarte, având de scop a împedeca guvernul în lucrările lui, ca acesta să fie silit a-și retrage ordinațiunile.

În parlament trebuia să se voteze prelungirea legăturii cu Ungaria încă pe un an, adecă provisor. Aceasta până acum au zădărnicit-o Nemții din opoziție, făcând cele mai mari scandale în parlament. Lucrurile au mers așa de departe, încât în mai multe rânduri deputații s-au încăierat în parlament. Astfel în ședința din 25 Nov. a fost o adevărată încăierare din care au ieșit mai mulți răniți. Deputatul Schönerer a luat clopoțelul din mâna președintelui și l-a aruncat în mijlocul salei. S'a făcut o bătaie. Schönerer a fost trântit la pământ.

Redeschizându-se ședința alt deputat Wolf a smuls eară clopoțelul, nou, din mâna președintelui.

S'a făcut de nou bătălie între deputați și servitori. Wolf a fost strins de gât de către Adelhofer. Conte Vetter a versat apă pe încăierăți. Deputatul Pfersche și-a scos cuțitul. Gessman a fost tăiat la mână.

Aceste scene s'au repetat și în ședințele următoare. Guvernul a poruncit să vină polițiști. Doi deputați din cei mai lărmuitori sunt eschiși. Ei se împotrivesc, dar polițiștii îi scot afară cu de-a sila. Wolf strigă: *Trdească revoluția*, ear' Schönerer strigă: *Hurrah Germania*. Asemenea au fost eschiși și scoși și alți deputați neastîmpărați.

Amânarea parlamentului.

Căderea lui Badeni.

Pe când se petreceau lucruri de aceste în parlament, pe strade încă s'au început turburările. Era p'aci să se facă răscoală pe stradele Vienei. Sâmbătă și Dumineca trecută mii de oameni, cu deosebire studenți universitari și muncitori socialiști, înarmați cu bâte și revolve s'au adunat în jurul parlamentului și în ulițele din apropiere. Poliția a arestat pe unii și mai mulți au fost răniți. Poliția ne mai răsbind cu mulțimea, au fost aduși husari, cari au respins pe oameni și au curățit stradele. Turburările au fost așa de amenințătoare, încât porțile dela curtea împărătească au fost închise, ceea-ce nu s'a întâmplat dela răscoala din 1848.

În sfârșit aștărea s'a liniștit în urma măsurilor luate de M. Sa Împăratul. Duminecă, când aștărea era la culme.

Maiestatea Sa a dat lui Badeni o scrisoare prea înaltă de următorul cuprins: „*M'am hotărât a porunci amânarea parlamentului pe timp nehotărât!*”

Totodată Maiestatea Sa a primit abzicerea întregului minister și a încredințat cu formarea noului cabinet pe baronul de Gautsch.

Căderea pe neașteptate a lui Badeni a surprins chiar și cărcurile bine informate. Impresia e felurită. Cei tineri sînt adânc supărați, Germanii sînt foarte îndestuliți.

În urma acestora oamenii de pe strade s'au împrăștiat și s'a făcut de nou liniște.

Ce va urma nu se știe. Până când va ține amânarea parlamentului? Ce va fi cu provisorul? Retrage se vor ordinațiunile privitoare la Cehi? Nu se vor face de nou turburări.

Eată tot atâtea întrebări de mare însemnătate, la cari acum nu se poate da răspuns. Zilele cele mai apropiate ne vor aduce însă răspunsul.

DIN LUME.

Răscoală în Turcia.

Temeliile împărăției turcești earăși sînt amenințate cu sguuire.

În Albania a izbucnit răscoală și încă în măsuri atât de îngrijitoare că sînt temeri de o generală răscoală în Macedonia.

Răscoala bântue deocamdată în vilaieturile Ijek, Giacovar și Prizrend, unde toți Albanezii, vre-o 5000 la număr, au prins armele contra stăpânirii turcești.

S'au trimis în grabă trupe pentru înăbușirea răscoalei.

Mai multe ciocniri au avut deja loc între resculați și soldații turci, sfîrșindu-se cu mari perderi din ambele părți.

Albanezii s'au răscoltat din pricină că înainte de răsboiul cu Grecii Sultanul le-a făgăduit unele drepturi, pe cari după sfîrșitul răsboiului nu le-a implinit.

Din parte turcească se asigură, că răscoala nu e serioasă, e un lucru obișnuit de oare-ce Albanezii s'au răscoltat după fiecare răsboi, ce l-a avut Turcia.

La Belgrad și la Sofia e mare agitația provocată de vestea răscoalei. Se crede, că întreagă mișcarea revoluționară e aștăată din Muntenegru.

Vieța și faptele

lui

Stefan Vodă

cel mare și bun, domnul Moldovei

1457—1504

de George Cătand, învățător.

(Urmare).

10. Luptele lui Stefan cu Polonia.

Mateiu Corvinul, regele Ungariei muri în anul 1490 și lui îi urmă pe tron Vladislav II. regele Boemiei, ear' în anul 1492 muri și regele polon Cazimir, și lui îi urmă Ioan Albert, fratele lui Vladislav II. Îndată după suirea lui pe tronul polon veniră soli dela Venețieni și dela Turci felicitându-l în domnie.

Solii venețieni îi propuseră să ridice armele în contra Turcilor, ear' solii turcești îi propuseră a ține pacea cea veche. Albert nu știa de care să asculte. El era un om, căruia îi trebuiau lauri și avea inimă cătră vitejie, nu era însă în stare să conducă o armată la câștigarea gloriei. El de mulțori cugeta ca să declare Moldovei răboiu, căci își zicea el: Moldova e mai slabă decât Turcia, mai ușor o voi supune sub sceptrul meu. Și își mai cugeta falnicul craiu, că gloria cu care era încunjurat marele Stefan, după-ce-l va învinge va căde asupra sa și a numelui său.

Afară de aceea mai voia ca să pună în Moldova domn pe fratele seu Sigismund, ca astfel cu ajutorul acestuia să învingă pe Turci, și să facă numele seu mândru și preamărit de lumea întreagă. Așa cugeta trufașul craiu și rămase pe lângă planurile sale.

Se înțelese deci în secret cu fratele seu cu Alexandru cneazul Litvaniei, cu ministrul Prusienilor Ioan Tefeniu, cu Condrea cneazul Mazoviei și cu fratele seu Sigismund, pe care voia a-l pune domn în locul lui Stefan.

Dederă ordin earăși în secret, ca în luna lui Maiu 1497 toată armata Polonă, Prusiană, armata Pomeraniei și Slonchiei să se afle pe câmpul dela Liov. Mai adunară ei și o mulțime de simbriași străini. După-ce își pregăti astfel armata de răboiu, Albert trimise vorbă lui Stefan ca să-și adune oastea, căci va veni și dînsul cu oștire prin Moldova, ca să sară cu toții împotriva Turcilor. Totodată îi zise lui Stefan, că dacă va învinge pe Turci îi va da înderēt cetățile Chilia și Acherman, ce erau acum stăpânite de Turci. Sfetnicii regelui, episcopii și cardinalii poloni căutară prin vorbe și sfaturi înțelepte a îndupleca pe Albert ca să se lase de planul seu nebun de a supune Moldova. (Va urma)

Jertfa fetitelor Romei.

— Vezi ilustrația. —

Ilustrația de azi credem că va face plăcere iubitelor noastre cetitoare și cu deosebire fetelor noastre. Ea ne înfățișează un drăgălaș obicei din viața fetelor tinere, dar' nu a celor de acum, ci a fetelor străbunilor noștri din Roma.

cerea din pruncie în vîrsta fecioriei Romanii o țineau de foarte însemnată și o prăznuiau cu sărbări și jertfe.

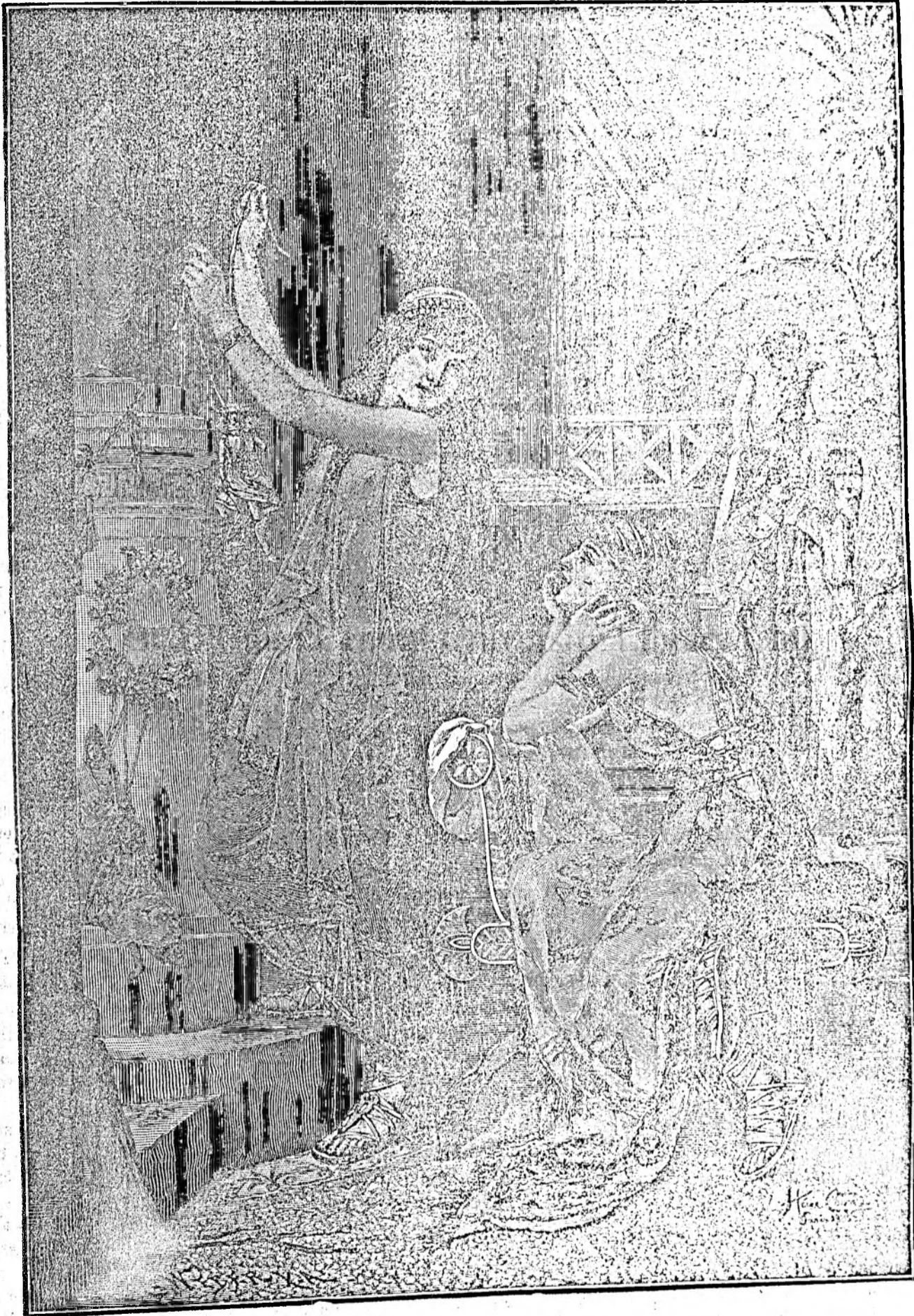
Fetele, cari împlineau 16 ani, erau declarate de fete mari, fecioare, și, aflându-se la începutul unei noue părți din viață, a fecioriei, trebuiau se aducă jertfe zeității ocrotitoare. Era obiceiul, ca ele se jertfească ce au avut mai scump în timpul copilăriei, se ducă de jertfă păpușele lor drăgălașe. De

Vorbe înțelepte.

Una la săptămână.

A fi folositor.

Ce mare și frumoasă soartă e soarta omului care își poate zice pe patul de moarte: •Viața nu mi-a fost zădarnică, n'am fost sarcină pe pământ: ca scriitor am mîngăiat pe oameni cu scrierile mele; ca om de stat mi-am servit patria prin cuvintele și faptele mele; ca soldat mi-am apărut-o cu arma; ca om de muncă am dat concetățenilor mei un mește-

Vechii Romani, deși se închinau la mai mulți zei, erau religioși și evlavioși în felul religiei lor. Așa s. p. la ei nu se începea nici un lucru, nici o întreprindere mai însemnată, fără-ca înainte să se aducă unei zeități jertfe, prin cari să cerea ajutorul și sprijinul ei, ear' apoi ori-ce lucrare se sfîrșea cu jertfe de mulțumită.

Ilustrația noastră ne arată aducerea unor astfel de jertfe din partea fetelor tinere. Tre-

acea ele alcargă la biserică, își jertfesc și se despart de păpușe, în semn de legătură pentru viitor, că de aci înainte părăsesc vîrsta copilăriei și intră în o viață nouă, plină de plăceri și desfătări, dar' totodată și încunjurată de griji și necazuri...

Acest obicei plăcut al fetelor romane îl înfățișează ilustrația noastră.

sug ori i-am învățat să facă un lucru practic; ca om de familie am dat nașiei mele fii bine crescuți și folositori.

Serviciile ce le facem omenirii sînt toate mari. Țeara Holanda a ridicat statue de bronz marinarului, care a învățat-o cum să usuce heringii.

Fericit cel care a fost folositor semenilor sei. Acela și-a îndeplinit menirea pe pământ, poate muri în pace; are recunoștința oamenilor.

Din traista cu povețele.

— Răspunsuri. —

Dlul T. T. abonent 1685. Scrisorile, prin cari a intabulat averea pe numele bărbatului seu, nu se pot strica, pentru-că s'au făcut înaintarea notarului public. Pentru-că numai cu scrisori de astea se poate face intabulare între bărbat și femeie. După bărbat femeia are drept de moștenire. — (Despre „Chiuituri“ vezi Posta red.)

Abonent 3924. 1. Câtă dare comunală trebuie să plătiți noi nu putem ști. Aceea nu se spune în lege. Fiecare comună aruncă atâta dare, câtă îi trebuie ca să-și acopere chestuțiile și câtă aproabă comitatul și ministrul. După dare de venit încă se plătește.

2. Câte zile din săptămână să lucrați la drum nu stă scris în lege. Trebuie să lucrați atâta, până-ce gați lucrul cât 'ți-se împărțește. Mai deaproape să spune în statutul comitatului d-voastre, pe care noi de aici nu-l putem cunoaște.

Abonent 10034. 1. Societatea de asigurare, despre care ne scrii, noi nu o cunoaștem. Societate de asigurare, în care putem fi cu încredere, e „Transilvania“ de aici. Puteți să vă asigurați, numai trebuie să fiți cu mare băgare de seamă să nu vă înșele. 2. Pentru călindarul din România finanții numai într-atâta te pot trage în cercetare, pentru-că călindarul nu are timbru de călindar de 6 cr. Încolo finanții n'au nici un drept. La cas de amendă, te pun să plătești poate de 5 ori timbrul.

Știri economice

„*Reuniune de înmormântare*“ s'a întemeiat în Sebeșul-săsesc. În fruntea afacerii stă protopresbiterul *Sergiu Melean* de acolo. În înțeles cu statutele fiecărui membru este îndatorat a plăti fl. 4 la an, în 4 plăți. Durata solvirei este 10 ani, în cari au să se plătească 40 fl. După 10 ani cel în regulă cu plățile, n'are să mai dea nimic. La moartea membrului, urmată după intrarea în Reuniune, dar înainte de a fi împlinit 10 ani, familia răposatului primește îndată toate taxele plătite cu un adaus de fl. 50. La moartea membrului după trecerea celor 10 ani, dacă s'a plătit întreagă suma de fl. 40, rămășița primește suma de fl. 100. Pentru întemeierea fondului de rezervă din sumele de sus se detrag fl. 2. La însoțire să primească bărbații dela vîrstă de 25—60 ani și femeii la vîrstă de 20—60 ani. Laudă inițiatorilor acestei Reuniuni atât de folositoare. Ea poate fi de îndemn, să se facă de aceste și în alte părți.

Școală de pomi. Ministrul de agricultură *Darányi* întemeiază o școală de pomi în *Sepsî-S-Georgiu*. Din ea se va prevedea școala cu altoi și pomi nobili. Școala se va întemeia la primăvară.

Tot pentru guguții de Săcui!

Stăpâni și muncitori. Ministrul de agricultură a subțernut dietei maghiare din Budapesta un proiect de lege despre legăturile dintre stăpâni (gazde) și lucrători. Proiectul va veni în curînd în desbatere. El să alcătuiască din 7 capitole și 80 de paragrafi. La timpul seu vom scrie despre el.

Prețurile mărfurilor și bucatelor, în săptămîna trecută a fost următoarele:

Grâul la început s'a căutat și plătit bine, dar în urmă s'a ieftinit. Prețul mijlociu fl. 12—12.50.

Secară puțină s'a pus în circulație. Prețurile au fost scăzute, între 8.30—8.80 fl.

Cucuruzul s'a urcat în preț. S'a vîndut cu 4—5 fl.

Coloniale: Zăharul s'a vîndut cu prețuri mai urcate. — Cafeaua, afară de cea de *Brasilia*, încă s'a ținut la preț. Orezul italian s'a scumpit, cel indian cu aceleași prețuri.

Slivovița și rachiul s'au bucurat de o mare căutare. Prețurile neschimbate.

Boala de porci, care a făcut atîta pagubă populației din Ungaria, după-cum spun rapoartele oficiale, scade. Înainte de aceasta cu 14 zile a bîntuit boala în vre-o 1400 comune, acum însă numai în vre-o 1300.

Țeara-Noastră.

Descrierea Ardealului spre mează-noapte dela Murăș

de

Silvestru Moldovan.

(Urmare.)

Vulcanul.

În împrejurimile Abrudului dăm de locuri frumoase și interesante. Dacă ne urcăm pe culmea dealurilor, ce împrejmuesc Abrudul, vom zări în partea apuseană o puternică coamă de munte, lată și pleșă, care se înalță printre dealurile dimprejur. Este muntele *Vulcan*. El se află în depărtare cam de o oră și jumătate dela Abrud și e alcătuit din stânci puternice de calc (vâroase). Virful cel mai înalt se ridică la 1264 m. peste suprafața mării și pe culmea lui se află o piramidă pe petri.

De pe acest virf avem jur împrejur o privire frumoasă și largă, până în mari depărtări. Spre meazăzi se întinde înaintea noastră, asemenea unei harte uriașe, *Zarandul* cu *Crișul-Alb* și cu satele resfirate pe malurile lui, ear' peste dealurile de pe *Murăș* și *Streiu* se zăresc perduți în ceata albăstrie a depărtării *Retezatul* și munții *Parîngului*, punându-ne capăt vederii mai departe; spre meazănoapte-resărit se ivesc mai în apropiere munții pleși ai *Roșiei*, apoi *Detunata* și în dosul lor ramurile *Munților-Apuseni* resfirate spre lăuntrul *Ardealului*; în altă parte putem urmări cu privirea, dincolo de *Arieș*, coama lungă a *Muntelui-Mare*, apoi munții din regiunea obârșiei *Someșurilor* și spre meazănoapte, vecini cu ei, vedem înălțându-se uriașele piscuri ale munților *Bihariei*.

Peste tot o priveliște din cele mai încântătoare în regiunea munților!

Numele muntelui *Vulcan* s'ar părea că ne dă a înțelege, că el ar fi fost cândva un munte vomitor de foc. Nu este însă nici un semn, care să ne adeverească aceasta. *Vulcanul*, cum am amintit, e alcătuit din stânci de calc și nu este pe aici nici urmă de lavă sau de alte produse de erupțiune vulcanică. Astfel originea numelui *Vulcan* avem să o căutăm alt undeva.

E lucru știut, că popoarele cari se așează statornic în o țeară străină, transmit și dau cu predilecție numele topografice din țeara de obârșie locurilor din noua patrie, mai cu seamă dacă află oare-care asemănare între aceste și cele părăsite. Un asemenea cas credem, că este aci. O parte din strămoșii nostri venind din Italia, unde aieva sînt vul-

cani, au aflat oare-care asemănare între acest munte cu stânci de calc și pustiu și între stâncile de vulcan din vechea patrie. Astfel 'i-au hărăzit numele, ce le-a părut mai potrivit cu înfășoșarea sa externă. Ear' noi urmașii am păstrat cu credință până în ziua de azi acest nume strămoșesc și caracteristic.

Buciumanii.

Spre răsărit dela *Abrud* se află așezate pe un întins teritor frumosele sate *Buciumane*, șase la număr. Plecând din *Abrud* spre meazăzi-răsărit pe drumul comitatens, care în curînd urcă coastele *Dealului-Mare*, dăm de cele două mai apropiate de *Abrud*: de *Bucium-Cerbu* și *Bucium-Șasa*, după cari se înșiră celelalte patru: *Bucium-Isbita*, *Bucium-Sat*, *Bucium-Muntari* și mai departe *Bucium-Poieni* (*Valea-Albă*). Ele sînt resfirate pe luncile și văile ce se extind până pe la munții *Boteș*, *Vulcoiu* (*Corabia*), *Negrileasa*, apoi în cerc spre mează-noapte până pe la *Detunata* și orașelul *Rosia*. Ținutul marcat prin aceste puncte este de toată frumusețea, cu munți și coaste de dealuri, despărțite de văi înguste, cari sînt de obicei udate de părăie și vălele sopotitoare. Ici-colea pe lângă căile și cărările dă costișe (ca de obicei în *Munții-Apuseni*) călătorul dă de țirare*) cu apă răcoritoare și limpede, ca lacrima bucuriei, apoi ochiul zărește în toate părțile podoabele munților, păduri de brad și fag, printre cari se extind largi poieni, cu fenațe îmbelșugate și în măsură mai mică locuri cultivate. Pe văi, lângă gârle, ne atrag luarea aminte *steamपुरile*, prin zuzetul lor articulat vestind că ne aflăm în un ținut de băișag, unde în măruntaiele pământului se află ascuns de ochiul omenesc metalul ce pune în mișcare lumea vanitoasă: aurul strălucitor. Mari bogății în sinul pământului și la suprafață, priveliști și peisajuri încântătoare în toate părțile: eată pe scurt însușirea ținutului *buciuman*.

Cine a călcat pe aceste locuri și a stat de vorbă cu oamenii, cari le stăpănesc, rămâne pentru totdeauna legat cu sufletul și de locuri, și de oameni. Da, căci asemenea locurilor, *Românii Buciumani* te atrag și te farmecă prin înfășoșarea lor externă și prin cumînțenia, vorba și judecata lor inteligentă; apoi pe lângă aceste ei sînt *Români verzi*, ca brazii din pădurile lor.

Mulți scriitori străini și *Români*, cari au cercetat *Buciumanii* și *Detunata*, au scris cu mare însuflețire și în cuvinte de laudă despre nobilele însușiri ale *Buciumanilor*. Și în afară de aceste au laudat — căci vrednice sînt de laudă — pe femeile *Buciumane*, pentru frumusețea și portul lor bogat și poetic. În adevăr în rare locuri mai poți afla între *Români* femei așa de frumoase, ca pe valea *Buciumanilor*, ear' portul e neîntrecut în eleganță, în bogăția broderiilor și în așezarea cu gust estetic a colorilor.

Eată o scurtă, dar foarte nimerită descriere a femeilor *Buciumane*, făcută de *T. Frâncu* și *G. Candrea*:

„O adevărată podoabă a munților e femeia română dela *Buciumani*, lângă *Abrud*. Înaltă, cu ochii ca mura, cu părul castaniu, cu obrazul rumen, cu buzele subțiri și trandafir și cu dinții ca două șiruri de mărgăritare, încât pare-că e ruptă din soare, când merge *Lunia* la țîrg la *Abrud* cu bărbatu-seu, tot atât de frumos și de voinic ca și ea.

(Va urma.)

*) Țirău = șipot, scoc.

CRONICĂ.

Procesele Tribunei. În numărul trecut am făcut amintire despre noue procese la „Tribuna”. Vineri, săptămâna trecută au fost ascultați la judele instructor reprezentanții ziarului „Tribuna”, și s'a dovedit, că s'a pornit un nou proces de presă, pentru doi articoli, — nu însă de procurorul, ci de notarul *I. V. Albini* din Zlatna. E un proces de calomnie, intentat preotului *N. Motora* din Trâmboiești. Redacția nu are nici o răspundere, fiindcă articoli s'au publicat ca inserate cu taxă, în rubrica „Din public”.

Medic în Rășinari a fost ales cu *unanimitate* dl. *Dr. Aurel Ciat*, medic în Gerlachsdorf, lângă Viena. Dl. *Dr. Ciat*, bine cunoscut ca brav Român, ține de soție pe o nepoată a primarului Vienei, *Dr. C. Lueger*.

Felicităm cu toată căldura pe noul medic al Rășinarenilor, cari nădăjduim că vor avea a se felicita pentru alegerea făcută.

Reunirea română de cântări din Năsăud, întemeiată încă pe la 1889, dar' pe un lung timp rămasă în adormire, după o lucrare abia de un an și jumătate, — ni-se serie, — că acum a reînviat din nou. Vrednicia reînvierei e a vechiului comitet în frunte cu dl. avocat *Larionessi*. Dirigentul corului e harnicul profesor de muzică dela gimnasiu, dl. *Ștefanuț*. Până acum s'au înscris o mulțime de membri și membre. Active sânt cea mai mare parte dintre doamnele și domnișoarele din Năsăud. Instrucțiunea corului s'a început cu liturgia. Nu putem să ne bucurăm îndeajuns de înființarea acestei reuniuni, dorindu-i o frumoasă înaintare.

Mersul trenurilor pe linia Sibiu—Vințul-de-jos. Săptămâna trecută s'a deschis aceasta nouă linie ferată. Dăm de nou mersul trenurilor pe aici, care s'a publicat acum din partea direcției căilor ferate. **Etată-1: Din Sibiu.** 1. Tren de persoane pleacă la 7 oare 44 minute, sosește în Vinț 11 ore 30 min., are legătură cu trenul accelerat, care pleacă din Vinț la 11 ore 40 min., sosește în Budapesta la 9 ore 40 min. seara. 2. Tren mixt pleacă la 1 oră 50 minute d. a., sosește în Vinț 7 ore 5 minute seara. 3. Tren mixt pleacă la 5 ore 5 min., sosește în Vinț la 10 ore seara. **Dela Vințul-de-jos.** 1. Tren mixt pleacă la 2 ore noaptea, sosește în Sibiu la 6 ore 55 min. dimineața. 2. Tren mixt pleacă la 7 ore 30 minute, sosește în Sibiu la 12 ore 40 min. 3. Tren de persoane în legătură cu trenul accelerat, care pleacă din Budapesta dimineața la 6 ore 45 min., pleacă din Vinț la 4 ore 10 minute, sosește în Sibiu la 8 ore 5 minute seara.

† **Gr. H. Grandea**, cunoscutul poet, a încetat din viață la 20 Nov. în Băcău.

Răposatul a jucat oare-care rol în viața noastră literară. Versurile sale, mai ales cele din volumul *Miosotis* și romanul *Fulga*, au dat loc la mari dispute literare.

Mai târziu, Grandea a părăsit literatura și a intrat în ziaristică, dar' după vre-o 5—6 ani s'a retras și din ziaristică și din literatură, fiind numit profesor la gimnasiul din Băcău.

Grandea a murit sărac ca toți oamenii noștri, cari s'au ocupat cu literatura.

Comitetul național studențesc din București, ales pe anul ce vine, s'a constituit în chipul următor: președinte: dl. *V. Dumitrescu-Brăila*; secretari: domnii *Al. Antimireanu* și *D. Metriad*; casar: *G. Jorgala*. Comitetul a hotărât apoi să răspundă printr'o scrisoare lămuritoare la scrisoarea *Ini Jeszenszky* publicată de ziarul „L'Independance Roumaine”. Scrisoarea va fi tradusă în mai multe limbi pentru a fi trimisă atât presei române, cât și celei străine.

Totodată amintim, că în cinstea vechiului comitet, care a lucrat atât de mult pentru cauza națională, s'a dat un frumos banchet, unde s'au ținut vorbiri însuflețite.

Din țeara lui Bărnuțiu: Ni-se scrie: La 21 I. c. s'a îndeplinit sfințirea școlii în comuna natală a nemuritorului *Simeon Bărnuțiu*, în *Bocșa-română*. Mai întâiu s'a ținut serviciu dzeesc îndeplinit prin zelul și tuturor cunoscutul protopop *Ioan Papiriu Pop* cu preoții *Petru Ostate* și *Ioan Ilies*, sub decursul căruia s'au binecuvântat mai multe obiecte dăruite bisericii de unii fruntași din comună; precum un lustru în preț de 50 fl. și o cruce manuală de argint în preț de 15 fl. cumpărate de *Vasilii Cigi*, jude comunal cu soția sa *Ovița*; și un prapor și alte înfrumusețări de *Margiu Onițiu* al *Tomei* în preț de 25 fl. v. a. După serviciul dzeesc s'a făcut procesiune la noua școală. Au fost pătrunzător și măreț actul de pietate arătat față de pomenirea marelui *Simeon Bărnuțiu*, când dl. protopop și tot poporul s'a oprit în preajma mormântului acestui rar bărbat al neamului nostru, cântând unele din pătrunzătoarele noastre cântări funebrele și rostind rugăciuni pentru sufletul lui. La școala cea nouă, după actul sfințirii, neobositul protopop ținut o nouă vorbire despre menirea și însemnătatea școlii și creșterea, dezvoltarea și avântarea popoarelor, aducând de pildă și pe fiul cantorului lor de odinioară, pe nemuritorul *Simeon Bărnuțiu*, care oboseala luptei uriașe dezvoltată pentru cultura și existența poporului român și-o odihnește în sinul cimiterului comunei sale de naștere, unde lacrimile nepoților îi udă țelina mormântului și națiunna recunoscătoare i-a ridicat un frumos monument.

Din Bistrița i-se scrie „Tribunei”: În ziua de 26 Noemvrie n. având oare-cari afaceri la poliția din loc, în odaia căpitanului orașenesc spre marea mea mirare ved un băț împodobit cu diferite colori, între cari și colorile românești. Întreb pe domnul căpitan la ce servește aceasta aci în cancelarie? Îmi răspunde, că l-a luat cu puterea dela niște nuntași cari au venit la matriculant. Dacă domnul căpitan ar fi Ungur, nu m'ar mira cu asemenea prostii, dar' e Sas cu trup, cu suflet. Îl sfătuesc pe acest domn să nu uite, că astăzi prigonirea Ungurilor se îndreaptă și împotriva Sașilor.

Cas de moarte. Din Reghinul-săsesc primim următorul anunț: Cu inima înfrântă de durere aducem la cunoștința consăngenilor, amicilor și cunoșcătorilor cumcă: *Niculae Mantia*, notar în pensiuie, nu mai este între cei vii. Cruda și nemiloasa moarte, Vineri în 26 Noemvrie st. n. a. c., la 8 ore p. m. l-a răpit din mijlocul alor sei, provăzută fiind cu s. taine ale muribunzilor, în etate de 56 ani și de 34 ani al fericitei sale căsătorii. Trupul s'au așezat spre eterna odihnă Duminecă la 28 Noemvrie, la 1 oră p. m., în cimiterul gr.-cat. din loc. În veci amintirea lui. Reghinul-săsesc, la 26 Noemvrie 1897.

Soția: ved. *Ecatarina Mantia*. *Ecatarina Mantia* m. *Ternaveanu*, ca fiica. *Georgiu Ternaveanu*, ca ginere. *Rea-Silvia*, *Alexandrina*, *Elisabeta*, *Leontina*, *George*, *Niculae*, *Letiția*, *Aurora* și *Veturia*, ca nepoți și nepoate.

Vrednic Român și bun creștin. Lucruri foarte frumoase și vrednice de toată lauda ni-se scriu despre proprietarul *Ioan Trușăș*, din comuna *Giorocuta* (cott *Sălagiu*). Acest brav Român, din punga sa a adus pentru obștescul bine românesc următoarele jertfe de mare preț: a făcut la școala română gr.-cat. din comuna sa reparaturi în preț de 100 fl.; pentru mai marea laudă a lui Dumnezeu și pentru întărirea credinței creștinești a poporului; a ridicat două răstigniri în preț de 200 fl.; la fondul pentru ridicarea unei noue biserici românești în comuna sa a donat 500 fl. bani gata. Tot dl. *Trușăș* a administrat 4 ani de-a rândul cu mare tragere de inimă bunurile bisericesti, ridicându-le dela 254 de ferdele de bucate la 880 și la 1476 fl. 61 cr. bani gata, ear' la cas, că zidirea noii biserici se va facepe în curs de circa ani, a promis a da din grădinile sale un loc în preț de 300 fl. pentru scopurile zidirei.

Asemenea strălucite dovezi de jertfire românească și creștinească se recomandă dela sine în lauda și cinstea obștei românești!

Cârțan la Constantinopol. Cetim într'un ziar din București: *George Cârțan*, ciobanul din Transilvania care a călătorit prin toate țările latine, s'a prezentat acum câteva zile la legățiunea noastră din Constantinopol. Cârțan a spus la consulat, că vrea să se ducă în Spania.

Prinderea hoțului Piele-Verde. Am descris în un număr de mai înainte, cum a isbutit să scape hoțul *Piele-Verde*. Acum să vestește din România, că în săptămâna trecută în județul *Iași* a fost o adevărată luptă între gendarmii rurali și vestitul hoț *Piele-Verde*. În sfârșit, după multe urmăriri, hoțul a fost prins în comuna *Tausa*, județul *Vaslui*, de cătră un gendarm anume *Handrea*. Tălharul a fost adus în prinsoarea căsărmei de gendarmi și supus la întrebări. Pe când era cercetat, el văzând că legăturile dela mâni erau slabe, le desfăcând și repezindu-se puse mâna pe pușca sa, care de asemenea era adusă acolo. Mișcarea aceasta se făc așa de repede, că gendarmul n'a avut timpul să-l impedece și tălharul trase în *Handrea* cele două focuri ale puștei, apoi luă o pușcă a unui gendarm și fugi prin curtea subprefecturii, unde era să se peardă în întunec. Un alt gendarm, anume *Ciocan*, auzind detunăturile și vaietele lui *Handrea* să repezi după tălhar, chemând și pe gendarmul *Petrache Bogdan*; urmărind amândoi pe tălhar, reușiră să-l prindă și să-l lege din nou. Gendarmul *Handrea*, rănit greu, a fost dus la spitalul din comuna *Negrești*.

Isprăvile unui elefant. La o menagerie dintr'un țîrg american un domn și-a aproplat țigara de nasul elefantului, care s'a spăriat într'atăta, că a apucat cu tromba pe acel domn și l-a aruncat cu așa putere în sus, încât omul a trecut prin pânza menageriei și a căzut în baraca de-alătorea a unui cofetar. Elefantul, spăriat în urmă de țipetele oamenilor, a dărmat stlplii menagerioși și pânzele de sus au acoperit pe cei cari se aflau înăuntru; în vremea asta toate celelalte animale sberau sau urlau.

Bucurie... timpurie! Știm, că din prilejul vorbirei intraripate ce a rostit-o împăratul Wilhelm la adresa Ungurilor, acestia își perduseră de-abinele capul tot îmbătându-se cu... apă rece. Răspândeau fel și chip de mirozenii despre împărătescul orator, că n'ar mai fi știind cum să le mulțumească — vezi d-ta! — pentru „strălucita” primire. Între altele spuneau, că împăratul va compune o notă musicală, preamărind și aici însuflețirea ungurească. Ba un editor din Budapesta, Jidov get-beget, a și grăbit a cere împăratului german... dreptul de editură! Dar' au pățit-o rău, bieții patrioți. Eac' așa:

A sosit, mări, sosit
Un răvaș nemiluit,
Din biroul cel crăiesc
La Jidovul unguresc,
Vestind nendurata veste,
Că de piesă nici poveste!
Și-acum triști de-a lor... minciună,
Bieții Unguri caută 'n lună,
De necaz ce timpurie
Le-a fost marea... bucurie!

Ruteni răsvrațiți. În comuna *Laturka* din Beregszász poporația ruteană s'a răsvrațit contra notarului cercual, care voia să scoată prin execuție dările către stat. Au intervenit gendarmii și sub baionetele acestora s'a pornit cercetare contra răsvrațiților.

Gospodărie ungurească. La tribunalul din Budapesta s'a pertractat zilele acestea un proces, foarte șod pentru... gospodăria ungurească. Acusată era un anumit Keller Ágost, care ca contabil al unei bănci de credit ungurești a făcut multe falsificări de cambii și de acte publice. Șarlatanul a fost osândit la 8 ani temniță și 125.000 fl. desdaunare.

Unguri refuzați de Archiducele Iosif. E știut, că dintre membrii casei domnitoare Archiducele Iosif e singurul, dela care cer foarte des sprijin „patrioții” unguri.

Dar', pe semne, s'a săturat și Archiducele de atâta dragoste, pentru-că zilele trecute a refuzat să primească patronatul societății pentru plantarea de arbori „millenari”.

Episcopul Majláth și școalele populare. Episcopul romano-catolic dela Alba-Iulia, contele Majláth, a adresat direcțiunii staturilor catolice din Ardeal o scrisoare foarte aspră, prin care protestează în contra prefacerii mai multor școale populare catolice aflătoare sub patronatul erarului, în școale de stat. Episcopul arată în scrisoarea sa, că statul n'a avut nici un drept de a răpi acele școale din mâna bisericii și ale prefacerii în școale de stat. Provoacă deci direcțiunea, că în adunarea dela 25 Noemvrie a staturilor catolice să pună acest obiect la ordinea zilei și să-l desbată. — Chestiunea e de interes și pentru noi, de oare-ce și Românii au școale și biserici sub patronatul erarului asupra cărora statul pretinde a avea drepturi, ce nu-i-se cuvin.

Demonstrație contra-maghiară. Elevii institutului pedagogic sârbesc din Zombor s'au pus de câteva zile în grevă contra profesorului de limba maghiară Radics, un renegat șovinist. Greviștii, vre'o 50 la număr, au declarat că nu vor cerceta prelegerile până-ce le va mai fi profesor Radics. Corpul profesoral 'i-a amenințat că vor fi dați afară.

Cea dintâiu învingere a socialistilor. Nu în Europa, unde atâția învățași atâția și atâția oameni fac tărăboiu pentru

intemeierea unei lumi noue, — ci în Australia a reputat socialismul cea dintâiu învingere faptică. Anume parlamentul Nouei-Seelande a primit proiectul ce reduce munca la 8 ore pe zi.

Moartea unui rege din Africa. De curând a murit la spitalul militar din Saint-Louis (Senegal, Africa) regele de Nalou, Dinah-Salifou, care a făcut hazul vizitatorilor expozițiunii din Paris umblând pe ulițe cu picioarele goale și cu o sabie foarte scumpă, cu mânerul împodobit de diamante, pe care 'i-o dăruise șeful Persiei.

'Și-a vândut din piele. Între tinerii soldați cari au fost chemați deunăzi la corpul de armată din Paris, pentru deprinderi la arme, e unul, anume Lucas, de meserie îngrijitor de bolnavi la spital, care 'și-a vândut o bucată de piele. Faptul s'a petrecut astfel: Între jertfele dela bazarul ce a ars în Paris, era și o fată bogată, care suferise arsuri la sîn. Doctorii ca s'o scape, au hotărât să-i taie de tot sînul, însă le trebuia o bucată de piele luată dela o ființă vie omenească, pentru a acoperi locul tăieturii. Dinșii au găsit atunci pe Lucas, care 'și-a vândut din piele. Fata a scăpat.

Aur din apă. Ziarele americane vorbesc în chip foarte serios de o companie întemeiată de curând, spre a se scoate aurul din apa de mare, după un plan găsit de un preot protestant din Middeton (Cormecticut). Preotul plecând dela principiul, că apa de mare are la fiecare tonă o jumătate și chiar până la un gram de aur și argint, a imaginat un mare butoiu, care are pe din lăuntru vre-o douăzeci de mașinării, cari vor primi apa de mare. Aurul și argintul din ea vor forma un strat în fundul butoiului. 150 din aceste butoaie vor fi așezate la primăvara viitoare într'un punct al coastei oceanului Pacific, unde lucrările au început deja și se urmează în cel mai mare secret. Preotul are nădejde să scoată aur în preț de 500 franci pe fiecare zi.

Cerșitor — cu 3000 lei. La poliția din Bologna (Italia) s'a înfățișat deunăzi un cerșitor prăpădit de slăbiciune și de oboseală și a mărturisit, că dacă nu se lasă a călători în cinste pe calea ferată, se pune jos și moare. Polițaiul s'a învoit să-i dea bilet de călătorie și până a doua zi 'l-a trimis la prinsoare ca să mănânce și să odihnească. Aci, făcându-se după regulament, cercetare cerșitorului, s'au găsit în păpușii lui trei mii de lei în hârtii.

Loc deschis. *)

Mulțumită publică.

La concertul împreună cu teatru și joc, aranjat de „Reuniunea sodalilor români din Sibiu” în 1/13 Noemvrie c., au binevoit a suprasolvi următorii: Pantaleon Lucuța, căp. în pens. și as. cons.; Ioan Stoicuța, paroch în Săsciori câte 2 fl.; Dr. D. P. Barcianu, profesor seminarial; Dr. Ilie Beu, medic; Iuliu Boda, cofetar; Dr. Petru Cioranu, medic; Demetriu Comșa, profesor; Demetriu Cunțan, profesor; George Dima, profesor; Gavriil Hango, redactor; Nicolae Ivan, asesor consistorial; Ioan Mihu, expeditor consistorial; Stefan Moga măiestru franzelar; Silvestru Moldovan,

*) Pentru cele cuprinse în rubrica aceasta redacția nu primește răspunderea.

redactor; Todor Munteanu, proprietar în Reșinari; Dr. Ioan Pop, medic de stat-major, toți câte 1 fl.; Victor Ancean, vice-notar de tribunal; Ioan Balu, proprietar, câte 70 cr.; N. Comșa, notar în Tălmăcel; Teodor Orlea, funcț. consist., câte 60 cr.; Dr. E. Dăianu, redactor; Petru Moga, măiestru franzelar; N. N. câte 50 cr.; Dr. Ioan Stroia, prof. semin. 40 cr.; Nicolae Togan, capelan 30 cr.; Dr. Ioan Ivan, adv. Medias; Valeriu Medegan, notar în Bucerdea-granoasă; Ioan Popovici, profesor la școala de fete; Romul Simu, învățător, toți câte 20 cr.

Tuturor acestora ne simțim plăcut îndatorăți a le exprima și pe această cale mulțumita noastră adânc simțită.

Din ședința comitetului „Reuniunii sodalilor români din Sibiu”, ținută la 13/25 Noemvrie 1897.

Victor Tordășian, George Poponea,
president. notar.

Onisie Bucur al lui Iacob din Pânade, a binevoit a dăru pe seama sf. bisericii gr.-cat. din Pânade un rînd de haine negre în preț de 35 fl. v. a.

Mai încolo Maria Nițiu, femeia învățătorului din Pânade, dimpreună cu veduva Iova Luncean, au binevoit a cumpăra tot pe seama sf. bisericii gr.-cat. din Pânade un Stichariu în preț de 6 fl. v. a.

Prin aceasta li-se aduce cea mai caldă-roasă mulțumită.

Pânade, 25 Noemvrie 1897.

Onu Groza, curat. bis. Onuțiu Irimie,
Ioan Frățilă, Ioan Câmpăan,
Nicolae Zenescu. Iosif Bucur.

La moderna parfumerie Meltzer din loc se află pe lângă prețuri moderate tot felul de săpunuri de toaletă, parfum, pudră, perii de dinți și alte articole de acest fel, toate de cea mai bună calitate, precum se poate vedea din inseratul ce publicăm în nrul de azi, și asupra căruia atragem atențiunea cetitorilor nostri.

R Î S.

Țiganul păstor.

Un Țigan păzind caprele satului și eșind la hotar s'a pus a se hodini și zezând la soare a început să moțâiască.

Un afurisit de țap văzându-l cum tot moțde și crezând că vrea a se bate cu el în capete, se da puțin înderēt și apoi — poc în capul Țiganului.

— Auleo, sbera Țiganul, că rău e în bătaie.

POSTA REDACȚIEI.

T. T. în T. (Abon. 1685. Te rugăm să ne trimiți în curând chiuiturile; le vom folosi

M. W. în Ieselnită. Ne-ar părea bine să ne scrii pe scurt pătaniile din vieța d-tale; poate că le vom publica, bani însă nu putem da, căci „sântem sêraci”, vorba d-tale.

A. R. în Rîșculița. Adresează-te aici în Sibiu la Gustav Gurtler, Elisabetgasse Nr. 29.

Saravola. (Abonent Nr. 9822.) Noi publicăm bucuros ce ceri, dar' te rugăm să ne scrii, cam de ce fel de meseriași ați avut lipsă? Ciobotari, fauri, măsari sau ce?

La mai mulți corespondenți. Mulțumite. Rînd pe rînd, ca la moară, vor veni toate. Salutări.

Pentru redacție și editură responsabil: Petru Simțion. Proprietar: Pentru „Tipografia” societate pe acțiuni: V. H. Dressnandt.

Călinarul săptămânii.

Zilele	Călinarul vechiu	Călin. nou	Soarele	
	Dum. a 26-a d. Ros., gl. 8, sft. 3.	rês.	ap.	
Dum.	23 Păr. Amfilochie	5 Sava	7 50	4 10
Luni	24 PP. Climent și Petru	6 Nicolae	7 51	4 9
Mărti	25 S. Mța Ecaterina	7 Ambrosie	7 51	4 9
Merc.	26 Cuv. Alipie	8 (+) Z. Născ.	7 52	4 8
Joi	27 Muc. Iacob Pers.	9 Leucadia	7 53	4 7
Vineri	28 Cuv. Stefan cel bun	10 Iudit	7 54	4 6
Sâmb.	29 Muc. Paramon	11 Damasch	7 55	4 5

Tirgurile din săptămâna viitoare după căl. vechiu.

Duminică, 23 Noembrie: Brad (Gierelsau).
Luni, 24 Noembrie: Ațel, Bașeș, Birc, Blaj, Capolnoc-Mănăstur, Clossdorf, Făgăraș, Orăștie, Ozun, Petelea, Trapold, Turda.
Vineri, 28 Noembrie: Murăș-Sereda.
Sâmbătă, 29 Noembrie: Almașul-mare, Apoldul-mare.

Beția

curabilă prin antibiotinul*) aplicat în numeroase cazuri cu succes strălucit. Nenumărate scrisori de mulțumită de ale vindecaților se trimit la dorință franco spre vedere. — Se poate da bețivului, fiind fără gust, și fără ca să știe. — O dosă: 2 fl. 20 cr., o dosă dublă, pentru pătimași vechi 4 fl. 40 cr., contra sumei din urmă trimise anticipative franco.

Se capătă: „Farmacia la Vulturul“, Lugoj, nr. 112.

*) numele protegiat. [2442] 1—12

„Tipografia“, soc. pe acțiuni, Sibiu.

A eșit de sub tipar:

Însoțirile de credit

împreunate cu

însoțiri de consum, de vânzare, de viieri, de lăptării etc. și instrucțiunile trebuincioase.

Îndreptare practică

pentru

înființarea și conducerea de astfel de însoțiri

de

F. W. RAIFFEISEN.

Edițiunea a V-a:

Traducere autorizată de

Dr. Aurel Brote,

directorul băncii gen. de asigurare m. „Transilvania“

EDITURA

„Reunianii rom. de agricultură din comitatul Sibielui“.
(280 pagini mari).

Cartea costă 80 cr. (cu porto postal 90 cr., recomandată 1 fl.) și se poate cumpăra dela

„Tipografia“,

soc. pe acțiuni în Sibiu.

La „Tipografia“, societate pe acțiuni în Sibiu, se află de vânzare:

Cea mai nouă

Carte de bucate

a
bucătăriei

române, franceze, germane și maghiare

cuprinzând rețetele cele mai bune pentru a pregăti în modul cel mai potrivit ori-ce fel de bucate, delicatose sau beuturi gustoase.

Se vinde cu preț scăzut (dela 2 fl.) acum numai cu 1 fl. v. a. plus 10 cr. porto (20 cr. recomandată.)

Fiecare, dacă voește să cumpere cu prețuri solide o bună bucată de săpun, parfum de batiste, periuța de dinți și preparate pentru dinți, pieptene, perii pentru cap și barbă, roci pentru păr, legătoare de mustăți și toate articolele apartinătoare în această bransă în calitatea cea mai bună, să se adreseze plin de încredere la

[2242] 6—10

Parfumăria Meltzer,

strada Cisnădiei, palatul comandai de corp.

Daniel Meltzer jun.,

Sibiu, strada Gușteriții nr. 25.

IULIU ERÖS,

str. Cisnădiei 3. SIBIU. str. Cisnădiei 3.

Edificiul băncii „Transilvania“.

Cel mai ieftin izvor de procurare, cel mai mare deposit în toate soiurile. Oroloage, lanțuri de oroloage, giuvalere, obiecte de aur și argint, cercei, inele, brățare, lanțuri de gât, broșuri, brățare cu orologiu, garnituri și decoruri de masă în aur și argint curat. [1151] 31—38

Obiecte optice! — Atelier bun de orologer.

Comandele din afară se execută prompt și conștientios.

La „Tipografia“, soc. pe acțiuni în Sibiu se află de vânzare

„POESII“
DE
IOAN N. ROMAN.

Prețul 50 cruceri.

Portretul
noului Episcop al Lugojului

Dr. D. Radu,

lucrat fin, ca o fotografie, în mărime de 18×29 cm.

Se poate procura dela Librăria „Tipografiei“, societate pe acțiuni în Sibiu

Prețul 25 cr.

Pentru aceasta sumă se trimite franco prin postă.

În atențiunea cumpărătorilor de cărți.

Mulți dintre onorații nostri cărturari ne cer ca să le trimitem câte o carte, ori două, cu rambursă (Postnachnahme — utáuvét). În interesul bine priceput al publicului ne luăm voe a face atenți la marile spese împreunate cu acest fel de comande. O carte cumpărată pe această cale costă totdeauna cu 25—30 cr. mai mult, decât dacă se trimite prețul cărții înainte printr'o asignație postală.

Rugăm deci pe toți cei-ce fac comande de cărți, al căror preț îl pot ușor afla, ca în propriul lor interes să trimeată banii înainte și să nu întrebunțeze felul de comandă cu ramburse, așa de păgubitor pentru public.

La comande, pe lângă prețul cărții se se adaugă și porto postal pentru trimiterea sub bandă, ear' dacă vor să fie și mai siguri, și taxa de recomandare, care este totdeauna 10 cr.

Librăria „Tipografiei“,
soc. pe acțiuni, Sibiu.

Excelente vinuri ardelenesti

(vinuri de masă și de dessert)

cu prețuri moderate la

K. Wilh. Jikeli,

Sibiu, [2345] 3-10
strada Urezului nr. 7.

Pentru oieri.

O moșie constituitoare din 100 jugere catastrale pământ bun cu superedificate economice pe hotarul comunei Șura mare, în „perii Șurii-mari“, potrivit mai ales pentru oieri, pentru-că în apropiere se află de jur împrejur excelente pășuni de oi, se vinde cu preț bun cu sau fără fundus instructus. A se întreba mai de aproape la [2416] 3-3

Karl Roth,

Reissbachgasse nr. 7.

Numai fl. 3.50

costă următoarea pompoasă colecție de mărfuri

15 bucați fl. 3.50.

15 bucați fl. 3.50.

1 orologiu de buzunar Prima-Anker-Remontoir, umblă precis, cu garanție pe 3 ani:

1 lanț fin panteră imit. de aur;
2 bucați inel imit. de aur în cel mai nou, fașon cu similibriant;
2 bucați nasturi de manșete, aur double, cu mecanism;

1 ac draguț de broș pentru dame;
1 bucată nasturi la piept (chemisets);
3 nasturi Patent pentru guler;
1 ac de cravată foarte fin;
1 învelitoare pentru orologiu anker;
1 oglindă de buzunar în etui;
1 ac pentru blousă, fașon aur.

Toate aceste 15 obiecte de lux împreună cu orologiu anker-remontoir costă numai fl. 3.50.

Se expediază ori-cui pe lângă rambursă.

La cas de neconveniență se trimit banii îndărăt așa că pentru cumpărători ori-ce risc e eschis.

Se capătă singur și numai prin firma de oroloage [2104] 7-12

Alfred Fischer,

Viena, I., Adlergasse nr. 12.

La „Tipografia“, societate pe acțiuni în Sibiu se află de vânzare opul premiat și publicat de „Asociațiunea transilvană pentru literatura română și cultura poporului român“

POVEȘTI DIN POPOR

adunate de

Ioan Pop-Retegeanu.

Acest op, care se extinde pe 216 pagini, cuprinzând cele mai frumoase povești și la urmă o însemnare a provincialismelor, costă numai 50 cr. plus 10 cr. porto.

Pentru „Tipografia“, societate pe acțiuni: V. H. Dressandt.

Banca generală de asigurare „TRANSILVANIA“

ÎN SIBIU.

fundată în anul 1868. [1482] 26-30

asigurează prelungă condițiunile cele mai favorabile:

a) în contra pericolului de foc și exploziune clădiri de ori-ce fel, mărfuri, produse de câmp, mobili etc.

b) pe viața omului în toate combinațiunile, precum: asigurări de capitale pe cazul morții și pentru termine fixate, de zestre și de rente.

Dela fundarea institutului se plătiră:

Despăgubiri pentru daune cauzate prin foc	Sume asigurate pe viață
în a. 1869—1893 fl. 989,031.85	în a. 1870—1893 fl. 808,118.60
în a. 1894 „ 56,333.20	în a. 1894 „ 59,659.—
în a. 1895 „ 50,463.35	în a. 1895 „ 66,862.11
în a. 1896 „ 61,925.11	în a. 1896 „ 81,784.—

Suma fl. 1.157,753.51

Suma fl. 1.061,642.71

2,174.177 fl. 22 cr.

Conform bilanțului pentru 1895 fondurile de rezervă și garanție se urcă la **999.950 fl. 23 cr.**

Prospecte și formulare se dau gratis.

Deslușiri se dau și oferte de asigurări se primesc prin Direcțiune în Sibiu, (Strada Cisnădiei Nr. 5, casa proprie), sau prin Agenturile generale și principale în Brașov (H. Hermann), Cluj și Arad, precum și prin Agenturile speciale în locurile mai însemnate

4 medallii de aur, 18 de argint, 30 diplome de onoare și de recunoștință.

Fluid de restituțiune

I. al lui Kwizda,
apă de spălat pentru cai, cu privilegiu ces. și reg.

Prețul unei butelii r fl. 40 cr. v, a.

Folosită de 35 de ani în grajdurile de curte princiare, în grajdurile mai mari militare și civile, pentru întărire înainte și restituire după strapațe mari, la scrintituri, înțepenirea vineilor etc. face capabil calul la prestațiuni excelente în training.

Veritabilă numai cu marca de scutire de mai sus, se află în toate apotecile și drogueriile Austro-Ungariei. [1182] 2-40

Deposit principal

FRANZ JOH. KWIZDA,

furnisor de curte ces. și reg. și reg. român.

Apotecar de cerc, Korneuburg, lângă Viena.

„VICTORIA“

INSTITUT DE CREDIT ȘI ECONOMII, SOCIETATE PE ACȚII.

Sediul: ARAD, casa proprie, calea Archiducele Iosif nr. 2.

Întemeiată la 1887.

Capital de acții fl. 300.000. Fond de rezervă fl. 100.000.

Depuneri fl. 1.000.000. Circulația anuală fl. 15,000.000.

Primește depuneri spre fructificare, după care solvește 5% interese fără privire la termenul de abdicere.

Dare de venit după interese încă o solvește institutul separat.

După starea cassei, depuneri până la fl. 1000 se restituiesc îndată la pesentarea libelului fără abdicere.

Depuneri se pot face și prin postă și se efectuesc momentan după sosirea comandei.

[862] 30-38

Direcțiunea institutului.

Pentru tipar responsabil Iosif Marschall.